

SEKİZ SAATLİK İŞGÜNÜ VE İNSANCA YAŞAMAYA YETECEK KADAR ÜCRET

Dr. Celal EMİROĞLU
Dr. Levent KOŞAR
Dr. Ö. Kaan KARADAĞ
Dr. Sedat ABBASOĞLU
MSG Dergisi Yayın Kurulu Üyeleri

Halı, tekstil, konfeksiyon, ayakkabı vb. gibi insana kimlik kazandıran birçok ürün yoğun insan emeği sonucu insan teri ve insan kanı akıtılarak üretiliyor.

Bir halı fabrikasını gezdikten sonra evinizdeki halı üzerinde yürümekte zorlanabilir, bir tekstil fabrikasını gezdikten sonra giysileriniz size farklı çağrışımlar yaptırabilir.

Emeğin daha fazla sömürüsü, daha fazla kâr dürtüsü ile özdeşleşirken, aradan geçen yüzyıllar bu dürtüyü değiştiremedi.

İşçilerin uyku saatleri dışında aralıksız işverene hizmet ettiği 19. Yüzyıl'da yükselen **"sekiz saatlik işgünü ve insanca yaşamaya yetecek kadar ücret"** şiarı Fransız Devrimi'nden bu güne hep gündemde, hep dillerde kaldı... Fransız Devrimi'nden Paris Komünü'ne kadar, yüzyıla yakın verilen mücadele onbinlerin kanı/canı pahasına sürdürüldü.

Amerika'da **1 Mayıs 1886** da bu şiarla Genel Grev örgütlenip 8 saatlik çalışma hakkı sağlanırken ve II. Enternasyonal'de **"Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü"** görkemli puntolarla yazılırken sürece damgasını vuran aynı hırs oldu: Mücadele ve hep mücadele!.. Verilen mücadelede amaç; sağlık ve güvenlik anlamında insanın varlığının korunması ve mutluluğunun sağlanması oldu.

Türkiye'de 19. Yüzyıl sonu ve 20. Yüzyıl başlarında tarihe geçen 1 Mayıs geleneğinin bedeli de işçinin kanı ve canı pahasına ödendi.

Sömürgeciler bir taraftan 1 Mayıs'lara saldırırken; diğer tarafta sürekli 'yeni' kavramları öne çıkartıyor: Modernlik, katılımcılık, özgürleştiricilik (özelleştirme), esnekleşme, toplam kalite yönetimi vb. gibi kavramların hepsi 'yeni sömürgecilik' patentli.

Küreselleşme adı ile imaj değiştiren sömürgecilik, yeni söylemlerinde emek-sermaye uzlaşmasını hedefliyor. Esnek üretim, esnek istihdam, hukukun esnekleşmesi ve toplam kalite yönetimi gibi modellerle; emeği en az ücret, en uzun çalışma süresi ve en kötü çalışma koşullarında sömürmenin yöntemlerini arıyorlar. İstihdamın esnekleşmesi ile kârın maksimize edilmesini arzularken, çalışma süreleri 19. Yüzyıl uygulamalarını anımsatır duruma geldi.

Aradan geçen 118 yılda esnek çalışma modeli ile ucuz ve niteliksiz emeğin kullanımı sömürünün modernize olmasının göstergeleri olarak karşımızda duruyor.

Bugünün gündemi özünde 1886'nın gündemi ile aynıdır. Tüm emekçilerin; varlığını kanıtlayabilmek için, her günü 1 Mayıs'a dönüştürmek üzere, aynı şiarla **"Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü"** adına yakışır şekilde, yaşamın her alanı ile bütünleştirmekten başka seçeneği kalmamıştır. ●